

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reklamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 , 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“-ra.

Ha lapunk ez évbeni működése elég szerencsés volt, igen tisztelt előfizetőinket a további pártolásra megnyerni, tisztelettel kérjük az előfizetési díjt, — mely **évnegyedre 1 frt 50 kr.** a „Jogász-Egylet“ igen tisztelt tagjainak 1 frt — a kiadó hivatalhoz, Wittich József könyvkereskedésébe mielőbb beküldeni.

Dobolyi Sándor.

Az erdélyi hitel-telekkönyvekről.

Nem irok a politikáról, ezt azoknak hagyom a kik agyon szeretik egymást korholni az elvi viták tusájában, s füszeres kitételeikkel egymást utonállónak nevezik csak azért, hogy a képzelt győzelem mámorával betáncorogjanak a nemzet templomába, letépendő mindent, a mit gond és szorgalom a krízis évei alatt össze halmozott — e helyett legyen szabad az erdélyi hitel-telekkönyvről, mint a kormánynak e téren is óriási működéséről egy pár szót koczkaztatni.

Mióta a nemzetek társulása, az ismeretszerzés a föld golyóján felüti zászlóját, s a civilizációval karöltve haladó kereskedés behatolt a vad népek pusztáira: mióta a fő, az agy gondolkozni kezd, egy fő élet-feltétel foglalt helyet a nemzetek életébe, mely mint a mindennapi kenyér az éhezőknek, mint a könyv a tudósnak, műszer a kézművesnek biztosítja az életet s kilátást enged a jövőre, hogy önmagát, családját fenntartsa biztosítsa... Igen, e fő életfeltétel a hitel. Hitel nélkül nincs élet ugy a nemzetek, mint egyesek közt. Jaj a politikusnak, kinek hallgatói előtt nincs hite, megbukott a kereskedő, kinek elveszett hite, s a pap kinek tanításait nem hiszi a nép, egyház nélkül marad; mert hitele nincs!

Ime mind szellemi, mind anyagi téren mekkora kiható ereje van a hitelnek; s mégis mi biztosítja azt: az anyagi erők befolyása vagy a szellemi mivelttség nagysága? Szerintem a szellemi mivelttség nagysága gyakran feltételeztetik az anyagi helyheztesben levő nemzetek nagy férfiakat mutatnak fel kik a tudomány szövétnekével kezökben útmutatóul haladnak előre s kaulauzolják a tévelygőket homályos pályájukon, míg a puszták vad fiai, a nyomor és inségbe sinlő nemzet, fajok ismeretlenül tévelyegnek a társadalmi életen kívül s prozai gondolkodásuk csak testeik hizlalására terjed ki.

Ime röviden a hitel értelme, mely ki- és beható erővel bír ugy a nemzetek, mint egyesek társadalmi életére: és most lássuk egy pár halvány vonással az erdélyi hitel-telekkönyvek szerkesztése körüli eljárást, illetőleg azon viszonyokat, melyekkel meg kell barátkozni egy telekkönyvi tisztviselőnek ott, hol nem csak a felvilágosulatlan föld nép, de maga a politikai tiszt-

viselő is elvből (ha csakugyan van elve) ellensége a telekkönyvnek.

A hazai kormány egyik legbölcsebb intézkedése volt a hitel-telekkönyvek foganatosítása. Ezen intézmény nélkül nincs élet, s nem képelek pártjaink közt egyént, ki annak üdvös voltát csak perczekre is kétségbe vonná, — ha csak a vastag tudatlanság annyira be nem hálózta agyát, hogy mindent merjen kárhozatni, a mit a magyar kormány intéz: fájdalom azonban, mert nemcsak egyesek, képzelt politikusok, de léteznek egész községek, melyek a telekkönyv szerkesztése körül működő tisztviselőket, ha nem is finánczoknak, de legalább is Bach beamtereknek nézik, kik azért szalottak ki, hogy a földet tagosítás alá mérjék meg, hogy az adót feljebb emeljék; s e balhiedelem terjed, naponta terjed, mert azok, kik magukat a nép vezetőinek vélik lenni, politikai hiszekegyöket még e térre is kiterjesztik s ámitnak, hódítanak, nem válogatva meg az eszközöket, melyekkel ha magoknak nem is, de a tudatlan birtokos osztálynak minden esetre kipótolhatlan kárt tesznek.

Hasonló akadályokra talál a telekkönyvi bizottmány ott, hol a politikai tisztviselő személyes ellensége a telekkönyvnek, s pressionaliter foly be arra, hogy annak gyors létrehozása gátoltassék: hiába hivatkozik a bizottmány a miniszterium által kibocsátott szabályokra, mert az illető szolgabíró, mint járásának mindenható ura saját politikai elvét követi, s a kibocsátott rendeleteket tetszése szerint magyarázza, sőt azt is meri mondani: hogyha a főbiztos oly egyént küld ki a ki neki nem tetszik suppal kísérteti ki a faluból. Valóban az ily szolgabíró érdemes arra, hogy elveinek hü fotografiáját a nyilvánosság elé állítva, figyelmessé tegyük az illetőket oly egyénekre, kik a kormány intézkedéseit hasonló eljárással mozdítják elé.

Fennti felhozásunkban semmi személyes érdek nem rejlik, az száraz oldala azon körülménynek, mely elviselhetlenné teszi a közönyt ott, hol a telekkönyvi bizottmány hasonló fogadtatásban részesül. És utóvégre is az ily jeleneteknek kiizleti inkább keserű levét, mint a kevésbbé értelmes birtokosság: kinek van több kára benne, mint annak, ki a leghidegebb közönnnyel viseltetik egy oly intézmény iránt, mely jövőre birtoka jogát, s az erre fektető hitelt állapítja meg.

Sötét tévedésben vannak azok, kik a telekkönyv üdvös célját tagosítással, súlyosabb adóztatással, politikai célokkal kapcsolják össze. A létrehozandó hitel-telekkönyvnek semmi célja, semmi összefüggése a politikával, a tér, melyet elfoglalt a nemzet gazdasági elveit képezi, kirekeszt minden pártoskodást, s hangya szorgalommal gyűjti össze azt, mire minden honpolgárnak elkerülhetetlen szüksége van: a hitelt.

Más mivelt nemzetek századok óta élvezik azon előkedvezményeket, melyek a kereskedésre, az egymással társulásra az alapot letették. Hazánkba a zavaros idők, továbbá az elkülönített birtok viszonyok — s ne tagadjuk: nagy részbe

a közöny — gátolt egy oly intézményt, mely a nemzetek születésével egykoru kell, hogy legyen, s ime most, midőn az ujjá születésévei alatt a kormány figyelme e térre is kiterjed, hány ellenség üti fel hydra fejét csak azért, mert szédelgős agyába semmi áron sem fér be az, mit a magyar kormány épít.

Valóban ideje volna már a kiábrándulásnak, s félre kéne tenni a pártszenvédelyt ott, hol a közös haza boldogságát feltételező anyagi helyzet annyi munkás kezét kér.

Lehet valaki elfogult bizonyos elvek vallásában, követheti saját politikáját, mint privát industriát, de mint államhivatalnok nem áshatja alá azon kormány intézkedéseit, melynek ő is címét viseli. Ezt csak azért mondjuk e téren, hogy azon politikai tisztviselő, kik a telekkönyvi bizottmányok irányába oly mostoha eljárást követnek, jövőre legalább a vendégszerető népet ne vezessék félre, s ne depopularisáljanak egy oly intézményt, mely több alappal fog birni, mint egy szolgabíró képzelt politikai hitvallása; ad retineudam, sapienti sat....

M.-Péterlaka, september hó 1872.

Bacsilla Elek.

JOGI ROVAT.

Az eskü-bizonyíték.

Dr. Soos Kálmántól.

IV.

(Folytatás.)

Háttra van még az eskü letételi módjára vonatkozó kellékeknek elsorolása. Ezek a következők: hogy az eskü teljes szabadsággal, bíróság előtt és végül ünnepélyesen tétessék le.

1. Az eskü tehát teljes szabadsággal, minden kényszer nélkül tétessék le. E szabadság az eskü bizonylási tartalmát illetőleg, hogy mit állítson vagy tagadjon, minden esküvőnél, — azon kívül mindazoknál, kik az ügy kiemelete által érdekelték, tehát magok a perlekedő feleknek vagy velők szoros viszonyban állóknak erősítő, vagy az ügyfelekkel különös ellenségeskedésben levőknek tagadó esküjénél (megjegyzendő, hogy itten az erősítés és tagadás nem a kifejezésre, az eskü formájára, hanem az illető peres fél érdekére, állításának valóságára vonatkozik) még az is mulhatlanul megkivántatik, hogy esküre ajánlkozásuk komoly megfontolással, szabad elhatározással történjék; — tehát utóbbiaknál a szabadságnak az elhatározásra, az eskütételi készségre is kikellett terjednie nem csupán a nyilatkozás tartalmára.

Ugyanis ez többiakkal ha önérdékük az igazság elferdítésére, ha önhasznuk, anyagi jólétük vagy más bármely becses földi javuknak megmentése hamis állításra ösztönzésül szolgál: nem lehet biztos kilátás, hogy igazat mondanának, hitelt azért állításuk egymagában még nem érdemel. Ily egyének tehát, ha eskütételre önként, szabad elhatározással ajánlkoznának is, mindig bírói megtontolástól függ, ha annak adassék-e hely, és ha állításuk önmagában véve is valószínűséggel nem bír, vagy külső körülmények, legalább némi egyéb bizonyíték által nem támogatattatik, az ész- és célszerűség követelményénél fogva az esküvést megengedni soha sem szabad.

A szabadsági kellék a legfontosabbak egyike, csak is ebből levén következtethető, hogy az esküvő igazat akar mondani (alanyi igazság), ellenkező esetben, ha nyi-

latkozatát nem önkényt, hanem külső befolyás vagy erőszak következtében tette, akkor róla nem tehetni föl, hogy belső tudata és meggyőződése szerint akarna nyilatkozni. Világos ezekből, hogy a kényszer, legyen az természeti vagy lélektani, származzék a bíróság vagy bárki más részéről, az esküvésnek s az abban foglalt állításoknak hitelességét alapjában megintatja. Ennélfogva mindaddig, míg a bizonyítás vagy vallománya úgy tekinthető, mint a használt testi vagy lelki kényszerítés s egyéb észszerűen nem helyeselhető eszközök által kivett és kicsikart, azt jogszerű bizonyítékul elfogadni nem lehet.

2. Az eskü a bíróság előtt tételessé le. Csak ekkor győződhetik meg a bíró arról, ha valjon bir-e az eskü az öntudatos cselekvény minőségével; oly komoly, határozott és meggondolt-e, melynek jogi következményei lehetnek? Csak ekkor szerezhethet a bíróság tudomást arról, hogy az esküvő bizonyításait legjobb tudata és meggyőződése szerint, teljes szabadsággal teszi: s ítélheti meg, hogy bir-e az önmagában is valószínűséggel és megengedhető-e? vagy nincs-e valamely hamis eskü készülékelben?

Egy szóval csak a bíróság előtti eskünél ítélhetni meg: bir-e az minden törvényes kellékkel? épen azért csak ez képez jogszerű bizonyítékot, ellenben a bíróságon vagy törvényes felsőbbbségen kívüli eskü nem tartozik a világi törvényhozás, a jogszabályozás körébe.

3. Az eskü letételi módjának utolsó kelléke, hogy, az eskü ünnepélyesen tételessé le.

Az eskü belső erejét tekintve, inkább morális vallás, mint tapasztalati alapon nyugovó bizonyíték lévén, valamint természetének fölismerésénél, s elősorolt kellékeinek meghatározásáról a vallás-erkölcsi szempontot mindenütt kiváló figyelemre kellett méltatni: úgy ünnepélyes tekintetét is annak a vallásos hitben gyökerező minősége szabja elő és pedig okvetetlenül.

Az eskünek polgári-jogi jelentőségére nézve elég volna komoly bíróság előtti nyilatkozat, mely kellékkel minden perbeli nyilatkozatnak birnia kell; de ily módon bizonyítéki önállóságot veszítené, s a többi bizonyítási eszközök sorába szállna alá. Az eskü-bizonyítékot azzá a mi, a vallásos jelentőséggel vallásos erővel ruháztatik fel.

Az ünnepélyesség mind a külső szertartásokat, mind az ugynevezett esküfermulást vagyis a szóbeli alakszerűséget magában foglalja. Mindkettő ugyanazon tekintet alá esik, s a mennyiben az esküvő vallásfelekezeteinek hitfogalmai szerint lényegesek elmellőzhetlenül és szükségképpen megtartandók.

Az előrebocsátottakból önként foly az is, hogy az eskünek mindkét rendbeli ünnepélyességei: szertartásai alakszerűsége, mindig az egyes esküvő vallásához idomítandó, annak határozataihoz képest szabandó meg; mert az eskünek vallásos belereje mindig a forgó hitfelekezet tanaihoz képest alakul.

Ezek a szükséges kellékei, nézetünk szerint, az ész és jogszerűleg, valamint célszerűen elrendezendő-escübizonyítéknak. Mely kellékek az ígérő vagy hivatali esküre is, a mennyiben annak természete megengedi, alkalmazhatók és alkalmazandók is.

(Vége. köv.)

TÁRCZA.

A növénytan története Linné koráig.

Ö. Szász Istvántól.

Ezen időtől fogva volt mivel foglalkozzanak azok, kik a régi görög és római nyelvet újra érvényre emelni s ez által az ókor classicus műveit olvasni és érteni igyekeztek. A miért is a 15-ik század utófele és a következő század első tizedei nagyobb részt a nyelvtanulással teltek el; továbbá a régi kéziratok kritikai magyarázatával, melyből gyakran támadtak élénk czivodások és vitatkozások. Nagyon természetes dolog, hogy az említett növénytan művek is gyakran képezék a vitatkozás tárgyát, de ez kevés lendületet adott a növény-tudománynak, mert még mind ez ideig nagyon sokat tartottak a régi írók tekintélyére, miért is a természet észszerű és helyes megfigyelését elhanyagolták.

Dioskoridessal szemben valódi pietással viseltettek és hitték kevesek kivételével, hogy az általa leírt növények oly pontos és kifogástalan magyarázattal vannak ismertetve, hogy azok minden további vizsgálat nélkül, bárki által és bármikor feltalálhatók. Ebből kifolyólag a növénytudomány ezen időszak alatt nem is mutatott fel semmi gyarapodást.

Mióta Aristoteles, mint egy új ismeretág megterem-

A hitellekkönyvnek szerkesztése vállalkozók által.

III.

A vállalkozó kap a kormánytól minden parcelláért, ha azt az általunk elmondottak szerint elkészíti, két krajczárt és az első ezen részletre terjedő rajzért 10 forintot, — a többiért pedig: minden további ezen részlet után 2 forintot, — Eszerint kap 1000 részletből álló impurum munkálatért átlagvéve, 22—26 forintot. — Mivel azonban egy 1000 részletből álló telekkönyvi munkálat tul-módoni elkészítése és előhitelesítése — a leggyakorlatosabb rendes telekkönyvi hivatalnok működése mellett két heti időt igényel, sőt kedvezőtlen időjárás és hegyes-gödrös határ fekvés mellett hármát is; bizonyos, hogy a kezdő vállalkozónak ily feladat teljesítése, 4—4 heti idejében kerül; minek folytán nagyon természetes, hogy oly fáradságos és sok tanulást igénylő munkát, mint a hitellekkönyvek szerkesztése, 4—5 hétig, — 22—26 forint díjért teljesíteni nem lehet: s ennél fogva oly községeknek, melyek a telekkönyvezést határaikon gyorsan keresztülvettetni óhajtják, nincs mit tenniük, mint a kormány által megszabott díjra, még saját zsebeikből is parcelláinként néhány krajczárt ráfizetni; mert különben valamire való vállalkozást soha sem kapnak.

Az eddigelé a székel és a szászöldön vállalkozók által helyszíneli községek, mint a tények bizonyítják a kormány díján kívül saját rovatalukra 5—7 krajczárt szoktak adni parcelláinként. — Ez attól függ leginkább, hogy mily fekvésű a határ, s mily kiterjedésű részletekből áll; mert vannak községek, mint például a havasiak melyek 8—10 krajczárt is fizetnek, egy-egy parcella helyszínelésért.

Mennyi lehet így a község költsége? — Bizonyosan önként felmerül e kérdés. De mielőtt egy ily bár hozzávetőleges költségek jegyzék összeállítását megkísértenénk, szükségesnek tartjuk itt újból felhozni, hogy a vállalkozók által készített munkák a felügyelőkhöz adatként be s ezek felügyelete alatt álló iródkban, rendes díjnyok által tisztáztatnak.

A díjnyokokat a kormány fizeti, azonban azon község, melyeknek munkálata tisztáztatik, köteles a tisztázással foglalkozó egyént, a tisztázás ideje alatt szálással fűtessel, gyertyával és felszolgálattal ellátni.

Ennek előrebocsátása után, állítsunk össze példa gyanánt egy számadást, mely szerint minden községnek megközelítőleg kiszámíthatni fogja mennyiben kerülhet hitellekkönyvi munkálatának egész elkészítése.

Vegyünk fel például egy 1000 adó-részletből álló határt. Ennek végképeni telekkönyvezéseért fizetne a község,

1.) A vállalkozónak (a kormány díján kívül) parcelláinként 6 krajczárt tehát 1000 parcelláért 60 frtot.

2.) A munkálat tisztázásáért: szállás-fűtés s a többi fejében kaptak a telekkönyvi hivatalnokok Belső-Szolnok, megyében egyenként 20 forintot egy hóra. Véve tehát ezt zsínormértékül, mivel 1000 részletből álló munkálatot egy bizottmány (két tagból álló) két hét alatt könnyen tisztázhat s befejezhet, — jönné kiadásba, 20 forint.

3.) A község által a helyszínelő mellé naponta adandó két választmányi tagra van a helyszínelőnek legfeljebb 12 napig a helyszíneléshez és 6 napig a hitelesítésekhez szüksége. Ha egy választmányi tagnak 50 kr. napi bért adunk a 18 nap belekerül 18 forintba.

Az összes költség lenne-e szerint:

a.) Vállalkozás	60. frt
b.) tisztázás	20. frt
c.) választmányi tagok fizetése	18 frt

Összesen 98. frt.

tője és alapítója fellépett, azota 18 száz év tünt le örökre az enyészet sirjába. Ezen hosszú időköz alatt a három első század kivételével, csak nem semmi élet, semmi szorgalom a növények vizsgálása körül. Azon kevés ismeret, mely Theophrast és Dioskorides észleletei eredményeztek, csak nyomorogya tartá fenn magát és könyörögve kért pártfogókat, akkor midőn a középkor vasigájából megszabadulván, más tudományok lassanként fejledzni kezdettek, de hasztalan. Azon növények száma, melyet a 16-ik század elejéig ismertek alig megyen 1200-ra. És ez nem sok. Ennyit ma egy négyszeg mérföldnyi területől csak a virágos növényekből (Phanerogamen) összegyűjthet egyedlen egy nyáron egy szorgalmas botanicus.

Az 16-ik század elején végre új élet hajnala derült fel a növénytudományra és azután fokozatos mivelés útján haladott egészen korunkig. A németek voltak az első, kik a klaszikus nyelvek tanulása mellett, végre a természettudományra is figyelmet kezdettek fordítani. Ők győződtek meg elsőbban arról, hogy Dioskorides korántsem meritett ki minden ismeretét a növényekről és e hit által eltelve megkezdették vizsgálódásaikat. A fűvészet ősatyjának Németországon a mainzi Brunfels Ottót nevezhetjük. Ez előbban karthausi szerzetes később strassburgi iskolatanító és utoljára orvos volt Bernben, hol 1534-ben halt el. E férfiu, hogy azon sok téves felfogást és gyakran babonás előítéletet, melyektől az eddig élt írók művei hemzsegték, elenyésztesse és kortársait hazája flo-

De kerüljön: 1000 részlet két példánybani telje telekkönyvezése előre nem látott költségekkel együtt (legfeljebb) 120 forintba s így egy parcella telekkönyvezése 12 krajczárba.

Eredeti szándékunk az volt, hogy e sorok által, a lehető legrövidebben ösmertessük meg a vállalkozók teendőit minthogy úgy tudjuk, hogy Marosszéki szintén vállalkozók által fog helyszíneltetni miután azonban az értekezésben már különben is a tárgy complicált voltánál fogva bővebben ereszkednünk kellett, szóljunk még pár szót a vállalkozók kiszemeléséről és az ohajtandó eredmény mikénti elérhetőségéről is.

(vége köv.)

Kolozsvári levelek

II.

— September 16-án 1872. —

Mellőzzük az egyetem kérdését, ne szóljunk Kolozsvár utcáit, kivált a külvárosok rondaságáról, ne a goromba postahivatalról, ne a hiányos világításról, sem a hanyag rendőrségről, mert nem vagyok barátja a „régiság”, kezdjük újra, és térjünk át mulattatóbb, érdekesebb tárgyra, melyek a t. olvasó közönség figyelmét bizonyára jobban lekötik, holmi ugys hasztalan bölcselkedéseknél.

Nézzük legelőbb a Dersin lovardáját. Szép lovak, ügyes lovarok és lovarnok, bámulatraméltó tornászok és erőművészek, jó világítás (gáz), kényelmes ülőhelyek, mi kell ennél több, hogy a nézőtér mindig zsufolásig megteljen? Meg is telik mindig.

— Épen egy szép kis szőke leány csinos mutatóványaiban gyönyörködöttünk, midőn egyszerre zaj támadt a karzaton tűz, tűz! Képzeltetni a zavart, mely e rémkiáltásra támadt! Volt kelete az ajúlidozsnak, sikoltásnak láb-köntöstapodásnak, quantum satis! És mire a halálos verejtéket izzadó közönség a szűk ajton s a keresztül vert deszkafalon valahogy kiküzködté magát a szabadba s valamennyire magához térvény, kérdést tesz: Dehát mi történt? — azt nyeri feleletül: „Valakinek a pipájából szikra esett egy kis szénába, de rögtön eloltották. Ennyi az egész.” — No ezért volt is miért úgy megijedni s olyan hajmeresztőket sikoltani! Már most vissza, nézzük végig az előadást. Másnap ökölnyi betűk hirdették a placáton: Das Rauchen ist streng verboten.

Dr. Weber f. hó 14-ki „tudományos estélye” a hallgatókat, jobban nézőket annyira mennyire kielégítette. A villanynyali kísérletek ugyan szépek voltak s mind kitűnően sikerültek, de a felolvasás részint felolvasó hiányos szónoki tehetsége, részint a tudomány rovására ejtett számos hibák folytán gyengén ütött ki.

Huber Károly pesti zenedeigazgató múlt Vasárnap a színházban, a „Hilária” és a „Kolozsvári dalkör” közreműködésével, hangversenyt rendezett. Kiváló dicséretet érdemel a fővárosi körökben is kedvelt zongoraművész Sipos Antal, ki Mendelsohn „Nyáréji álmá”-ból változatokat játszott, oly művészi correctséggel, hogy a jelenlevő nagy közönség szűnni nem akaró tapsokba tört ki, nem különben a kis Huber Károly és Jenő, mindketten hangversenyzőfiai, kik, Károly gondolkán és Jenő hegedün igen szépen játszottak. A „kolozsvári dalkör” és „Hilária” id. Huber Károly vezetése alatt két dalt

rájával megismertesse; egy fűvészeti könyvet adott ki, melyben a régi írók műveit egymásmellé állítván összehasonlítgatta, megővítvén saját tapasztalataival.

Hogy munkája annál teljesebb és céljának megfelelőbb legyen: közölte a leírt növények körrajzát mindenütt. Tévedésből azonban e képek uincsenek mindenhol a nekik megfelelő szöveg közé nyomva, hanem előbb, vagy hátrább attól. Brunfels nagyon sok oly növényt említ, melyek Dioskorides és Plinius munkáiba nincsenek bevezetve, de ő is még nem egészen ment e két férfiu nagy tekintélyben tartásától. Ajánlja a görög és római nomenclaturák szorgalmas tanulmányozását, mert ezek szerzőinek — úgy mond — több tehetségök és tapasztalatuk volt, mint neki. Egyébiránt egy dologban, mind az előtte élő, mind az után következő phitograph (növény bizó) írókkal megegyez: t. i., hogy leírásaiban sehol el nem felel az egyes növénynek orvosi erejét és hatását is egy szersmind oda jegyezni. Művét, mely halála után sok kiadást ért latin nyelven irta és csak később jelent meg németül is.

*) Herbarum arivae eicones ad naturae imitationem, summa cum diligentia effigiataet artificio, una cum effectibus earunde m. in gra tiam veteris illius et jamjam renascentis Herbariae Medicinae, per Oth. Brunf. 1530. Quibus aejecta ad calcam Appendix isagagica de usu et administratione Simplicium Item Index contentorum sin-alorum. Argentorati. 3 kötet.

énekelt, melyek közül a második „Szabadság-dal,” egy-szersmind a hangverseny befejezése, számos tapsban részesült.

Szabó Lajos ugyancsak vasárnapi sétatéri tűzijátékáról is írnom kellene valamit, „két urnak egyszerre szolgálni nem lehet” úgy nem lehettem én is egy időben hangversenyen és sétatérien is. A mint hallom ez is el-telt valamiképen.

Jövőre többet s jobbat!

Hegyesy Vilmos.

1197. eln. 1872.

K. B.

Az erdélyi kir. biztostól.

Ő császári és apostoli kir. Felsége folyó évi augusztus hó 25-éről kelt legfelsőbb elhatározásával királyi biztosi teendőimtől akkép méltóztatott legkegyelmesebben felmenteni, hogy működésemet folyó évi szeptember hó végéig teljesen fejezzem be.

Ő császári és apostoli kir. Felsége továbbá folyó évi szeptember hó 2-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy az erdélyi földtehermentesítési alapigazgatóság, folyó évi október hó 1-től kezdve Budára felrendeltessék.

Ezen legfelsőbb elhatározások következtében intézkedtem, hogy az erdélyi kir. biztosság tényleges működése folyó év szeptember hó 20-ával végleg beszünttessék, és hogy a földtehermentesítési alapigazgatásának beadványi jegyzőkönyve ugyancsak folyó szeptember hó 20-ával Kolozsvárrt bezárassék.

Miről a t. cz. hatóságot oly megjegyzéssel van szerencsém értesíteni, hogy minekutánna az alapigazgatóság folyó évi október hó 1-től kezdve Budán fog eddigi hatáskörében működni egyfelől, és másfelől a folyó szeptember hó 20-ával Kolozsvárrt bezárt beadványi jegyzőkönyv Budán idei október hó 1-én megnyitattik, ugy ezen, mint a kir. biztosi hivatal körébe eső további hivatalos levelezéseit — jelen értesítvény vételétől kezdve közvetlen az illető Szak-Ministeriumhoz és illetőleg a Budán székelő alapigazgatósághoz intézni és küldeni sziveskedjék Kelt Pesten szeptember hó 18-án 1872.

Gr. Péchy.

M.-Vásárhely, szeptember 22-én 1872.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy érdekes eset közlésére vagyok bátor a t. szerkesztő urat egész tisztelettel felkérni, mely azt hiszem példátlan, és jó tudni itt városunkban levő minden birtokos polgárnak a netán bekövetkezhető esemény megtörténtekor magát ahoz alkalmazkodás végett; ugyanis

Folyó hó 21-én alólt kihajtottam 16 kövér ökrömet, négy tehenemet városunk felső határán levő felső sárvárába legeltetés végett, mint saját birtokomba, hol magam is délután künn valék, mikor a város felől három bérkocsit láték nagy porfalgatást közt lóhalálába hajtva kivonulni, még magamba gondolám nagy valami történik, mely gondolatom nem esalt, mivel megtörtént a nélkül, hogy valakinek vétettem volna. A bérkocsik felém tartva melyben elől Cseh Zsiga ur jött, a másikba három szuronyos csendőr, a harmadikba négy felfegyverezett város-szolga és azután veszem észre hogy egy tucatzt határpásztor is oda termelt fel baltázza, kik egyenest felém tartva, Cseh Zsiga bácsi vezetése mellett őket reám kezdék térengetni, mintha bizony loptam volna; minek okát Cseh Zsiga bácsitól kérdvén, előadta miszerint rendőrfőnök Marosi Farkas rendeletéből engem ökrökkel együtt tüzenvízen be kell vinni, minek okát nem fejtve, bárha tulajdonomon valék, engedelmeskedtem s így mint egy országos rabló marháim a csendőr, város-szolga és felbaltázott határpásztorok által behajtatott, bámulatára a mezőn levő más birtokosoknak, csak annyi megjegyzést téve, miszerint másokét miért nem hajtják be, hisz azok nem is magokén legeltetnek, sőt idegen falusiak is voltak a városi határon, mint praevalealok, mire feleletül azt nyertem a jó Cseh Zsiga bácsitól, hogy a parancs csak engem diktál.

Behozva marháim a főkapitánynak előadtam, miszerint a marhák az enyimek és birtokomon voltak, kárt senkinek sem tettem, s kértem kiadásukat, mely kérésem nem használt, míg egy 50 frtos bankót le nem fizettem, minek követelésén nagyon bámultam, mert eddig úgy tudtam, miszerint tulajdonával mindenki szabadon rendelkezik, de hogyha valakinek kárt tettem volna is, azért nem volt joga engem oly csufosan annyi csendőr, város-szolga és felbaltázott pásztossal behoztatni, mivel ez nem a rendőrfőnök keze közé tartozik, hanem egy tavaly kijött igazságügyminiszteri rendelet szerint a kir. járásbíró-sághoz, kinek ép úgy nincs joga engem csendőrökkel és város-szolgákkal kísértetni, mint a rendőrfőnöknek, mivel a csendőröket nem a békés polgárok üldözésére, hanem az országos rablók és gyilkosok felfedezésére tartja az ország; vagy ha tettem volna kárt, miért nem idéztetett fel az illető helyre; hisz nem szöktem volna el, mert anyagi állásom, mint birtokos polgárt, e városhoz köt, mit jól

tudott rendőrfőnök Marosi Farkas ur, vagy hite szerint igazságos akart lenni és a határfelügyelet annyira szíven fekszik, miért hallgatta el a „Székely Hírlap” mártius 27-ik számában közhírré tett határinspectorai tövis garázdálkodást és miért hunyt szemet? tán azért, hogy hivatalos társai közül egyik a bűnös? ezt kellene üldözni, nem a békés polgárt, ki nem vét senkinek, de azon tövis garázdálkodást oly könnyen nem is lehet elaltatni, mert jól tudja azt mindenki, mennyi tövis vándorol Jeddre, Sz.-Györgyre, Nyárádtőre, hát még a kis-utczába megmondják azok, kik 1 frtjával fizették szekerit, ennek dacára semmi baj, sőt még máig is határinspector azon ur, s a ki magamén legelteték 50 frtot kell fizetnem a csendőrök általi csufos behozatal után; van-e itt igazság? azt hiszem senki sem mondja ki az igent, mert elítélte ezt már a világ, s én sem késem panaszaomat a tkts. városi közgyűléshez és a nagyméltóságu belügyminiszterhez beadni, hogy lássa ő excelentiája is mely kezek kormányozzák M.-Vásárhely sz. kir. városát, és hiszem, hogy mindkét bíró nem fogja megdicsérni a hatalmas rendőrfőnököt Marosi Farkast ezen igazságtalan eljárásáért, hanem mint illik hivatalos hatalommal visszaélővel szűret ki fogja tenni, ha csak magára is nem sűti az igaztalanság bélyegét, mit pedig ösmerve mindkét bíró eljárását nem hiszek.

Mely főkapitánysági erőszakos tett felett addig is ítéljen a világ.*)

Varga József,
birtokos polgár.

Helyi dolgok.

— **Lapunk** mult számában megemlítettük, hogy Markus féle sörresarnokban a zeneestélyen számosan vettek részt, most utolag ezen hírlunket oda igazítjuk ki, hogy a mily pontos volt Goldschmied ur az egyes kiszolgálásoknál, oly pontatlan volt most, midőn a közönség tömeges pártfogásával megtisztelte. Biz így édes Goldschmied ur még egy poltrát sem fog összekovácsolni, mert senkinek sincs kedve a bosszankodást 30 krral fizetni.

— **Színészeink** a mult vasárnap, mint már említettük, bucsú előadásul Szigligtinek 100 arannyal koszoruzott „Török János” című 5 felvonásos tragoediáját adták, még pedig az előadásból begyűlt jövedelem fele részét a városi szegényeknek ajánlva fel. Az előadás ellen volna kifogásunk. Közönségünk szép számmal megjelent ezen előadáson.

— **A 62-ik serezed zenekara** jövő hó 2-án városunkból eltávozik.

— **A beállott ősz** hideg lehelletével kiöli társas életünk pezsgését. Bezárultak Thalía templomának ajtai, megszűnnek nemsokára a piaci zenék és reünio: egy-szóval beáll az unalmas saison morte.

— **Nagy Péter** ev. ref. püspök szombaton városunkba érkezik. Mint halljuk, vasárnap ő fog egyházi beszédet tartani a reformatusok várbeli templomában.

— **Brenner Jenni** k. a. a napokban városunkba érkezik művészetével egy pár zeneestélyen gyönyörködtetni közönségünket.

— **A hosszas téli estvéket** Nagy Mihály akarja társulatával élvezetessé tenni. Egy jól szervezett s jó erőkel rendelkező társulatnak mindig van jövedelme Maros-Vásárhelyt: de proletár kontárok itt nem sokra mennek. Ezen okból figyelmeztetjük Nagy Mihály urat, hogy csak gondosan szervezett társulattal számíthat a közönség tömeges pártfogására.

— **Simó Ferencz** kolozsvári rajztanár és festő egy remek kivitelű, correct festményét, mely a leselkedő Amort ábrázolja, akarja ki-sorsoltatni. Miután e művé szíleg kiállított kép városunkban házról házra el fog hordoztatni, lesz alkalma műpártoló közönségünknek ez értékes festményre tévén, szerencsét próbálni.

V E G Y E S.

— **A magyar kir. belügyminiszter** 30272 szám alatt kiadott körrendelete valamennyi törvényhatóság-hoz Ő császári és apostoli királyi Felségének folyó évi augusztus 25-én kelt legfelsőbb elhatározása alapján az erdélyi kir. biztosság működése f. évi szeptember hó végével megszüntetik. Erről a hatóságot tudomás végett oly megjegyzéssel értesitem, hogy mindazon ügyek, melyek az 1869. évi ápril 16-án 1362 elnöki szám alatt kelt itteni rendelet szerint a királyi biztosság hatáskörébe tartoznak, folyó évi október 1-től kezdve közvetlenül az illetékes magyar királyi miniszterium által fognak elláttatni.

Budán 1872 évi szeptember hó 14-én.

Tóth Vilmos.

*) Ezen ügy felett az olvasó közönség ítéletét mind addig függőben tartatni kérjük, míg az illető eljárás is megteszi netalan reflexióit az itt írtakra. A helyes szerk

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében 1872. sept. 23-dikán és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

I. tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Sattler Györgynek, Sattler Márton e., Morár Bukur, Moisinek Kovács István e., Siegmund János s társának, Mautner testvérek s t. e., Stingye Paroskiva, Radu Redetsine e., Brassói kis kereskedelmi társulatnak, Grünfeld Salamon e., Stolzenberg közs., Arkás Tivadar e., Csiky Istvánnak, Keszler Adam e., Vlad János s t., Paraskivesku Stanku e., Wallner, Péternek, Walner Frigyes e., Ragozán Ilyésnek, Henning János e., Nagy Istvánnak, Brezoui Tamás e., Bogdanu Györgynek, Buncyec Miklós s t. e.

Elnkes Fál k. t. r. b. által.

Makrai Lászlónak, özv. Gajzágó Jánosné e., Almádi Sándorné urbéri kárpotlása kiutalása iránti ügye., Szőnyi Máriának, Baróthi Mihály és társai e., Zachariás Jenőnek, Alpregyán Juon és társa e., Mező bándi g. n. e. egyházmegyének, Szurd Juon ellen, Dumitru Apre-annának, Juon Badeannu e., Pipós János hagyatéki ügye, Prekub Ilisziának, Ratafel Abraham e., Gáll Istvánnek Sziogyártó Mihály e., Hadnagy Ágnesnek, Irnecs Albert ellen.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Joanette Györgynek, Mladu Nicolae e., Boros Jánosnének, Rózenberger Simion e., Berban Juonnak, Szabó Sándor e., Radu Józsefnek, Berkó Moise e., Szekeres Jánosnak, Boga István e., Pataki Dienesnek, Tőkés Elekné e., Özvegy George Matei Mária és társainak, Juon Simion Radu örökössei e., Benkó Józsefnek, Kinizsi Pál e., Tóth Mártonnak, Tóth Juliánna és t. e., Fauru Juonnak, Fauru Márintya e.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

Ujfalvi Sámuelnek, a kolozsvári nemzeti színház, mint Ujfalvi Sándor végrendeleti örököse és Ujfalvi Sándor hagyatéka e., Czép Lajos birtok kiig. i. ügye, Langb Sámuelnek, Imrich János e., Domokos Antalnak, Jakag Antal és társai e., Rádrich János és társainak, Henning Márton e., Depler Jánosnak, Máthé Pál és Drágomér Boér Sándor e., Gyárfás Józsefnek, Sebes János és Veszprémi Zsuzsanna e., Endes Lajos és társainak, Benkó Ráfael e., Teszt Antalnak, Farró Albert e., Ungur Kosztánnak, Ungur Juon e., Goll és társainak, Özv. Száva Mihályné, Ajtai Borbára és Ajtai Gábor e.

Dósa Miklós k. t. p. b. által.

B. Bornemisza Tivadarnak, Szepper János e., Gr. Toldi Lajos örökösseinek, Ruba Egres stb. községekben vesztett urbéségek után utalványozott végeleges kárpotlás i. ügye, Boskovits Antalnak, Csobáncei István e. Simaj Lukácsnak, Lebli Mózes ellen Rozmán Jákobnak, Anka Gyula e., Abraham Mózesnek, Pap Jakab és tása ellen.

II. Tanács polgári ügyekben.

Dósa Dániel k. t. r. b. által.

Középszép Mózesnek, Faragó Elekné e., Mihálovits Mózesnek Ruz Nyikuláj e., Szenkovits Bogdánénnak, Rozman Mária e., Péter Miklósnak, Csiki Károly e., Miklós Ferecznek, Barabás Imre s t. e.

Pipos Péter k. t. r. b. által.

Székely Sámuelnek, Ferecz Samuel e., Isipu Dumitru Mária és t., Isipu Joane és t. egy végrendelet érvényesítése i., Ignáth Juon Aladeának, Toma Tanászi és t. e., Dekanó Jánosnak, Simion Péter e., Bodó Mihály-nak, Benkó Ferencz és t. e., Pardutz Juon Ili Ilárinak, Popa Juon e., Summa Toma Rapu, Mateiu Vulcu e., Boér Albertnek, Román György e.

Petri Ádám k. t. r. b. által.

Orbán Sándornénak, Bartis Ambrus e., Csibuk Demeternek, Kolbász László e., Donáth Jánosnak, Todor Bálint e., Dávid Todor és nejének, Krisztán Vaszi e., Zsigmond Lajosnak, Nathansohn Mózes e., Zach Maxim-nak, Togye Lina és t. e., Dr. Horváth Mózesnek ügygondnokság aloli felmentése iránti ügye, Dratie Tivadarnak, Monda Mária e.

Ilyés Karoly k. t. p. b. által.

Guzmán Dénesné, Bezeneky Izabellának a kir. kincs-tár és Guzmán Dénes esődtömege e., Dorga Nicolae és Mariának, Zsunie Áron és Zsunie Áronné e., Moldován Iliének, Marosi János e., Simofi Istvánnak, Létaí Imre e., Szenkovits Ferencznek, Seleusian Nicolae e., Gálfi Józsefnek, Gálfi Ágnes és Judit e., Gál Helene Szabó Zsigmondnének, Pávis Mózes e., Dobál Antalnak, Kárvázy Gyula e., Szalauca Juonnak, Csákány Ádám ellen, Schmidt Mihálynak, Herch Salamon e.

III. Tanács bünyügyekben.

Vajda Simon k. t. r. b. által.

Sebstyén Sámuel bees. bizt. e. kih. i., Varga Rebeka vagy on bizt. e. kih. i., Dávid András közérkölesi,

ség e. kih. i., Varga Georgie és társa testi bizt. e. kih. i., Pepsior György ugyanaz, Romosán Luba és társa ugyanaz, Krausz György ugyanaz, Székely Susa becs. bizt. e. kih. i., Gábor József testi bizt. e. kih. i., Pedure Toma és társa gyilkossági bűnügye i.

Bárdosi György k. t. r. b. által.

Skorus János és társai e. rablásérti b. ü., Torika Gergely e. lopásérti bűnügye, Fernolend Mihály e. becs. sértésérti kih. i. ügye, Dénes Márton e. emberölésérti bű., Koszta Jánosné e. becs. sértésérti kih. ügye, Balog Ferencz e. ugyanaz, Dávid József e. ugyanaz, Szilágyi György e. testi biztonság elleni kih. ügye, Fazakas Pál linkás Péter e. ugyanaz.

Spech Adolf k. t. r. b. által.

Vanku Nudai emberölési bűnügye, Pod Györgye, Kulicza Mitru Tobiás és Jakab Derdi e. lopási bűnügye, Muntyány Nicolai és Theil Mihály e. lopási bűnügye, Moisse Radu e. nyilvános erőszakoskodási bűnügye, Bursz Nilolae e. lopási bűnügye, Bocsásd Lajos e. becs. sértési ügye, Bujdosai Moise Gávila e. súlyos testi sértés, Urályi Szilágyi Juon e. tolvajsági bűnügye.

Mégai Ferencz k. t. p. b. által

Bodnár Róbert és társai tolvajsági bünténye, Nagy Sámuel a testi biztonság e. kih. i., Petruz George, erőszakos nemi közönség bünténye iránt, Tókés Antal becsület biztonság e. kih., Almási József becs. bizt. e. kih., Lendl Antal a tulajdon bizt. e. kih. i., Bidiga Róza becsület biztonság eljenu kih. i., Langa George a tulajdon biztonság e. kihágás Hatos Todor becs. bizt. e. kihág. i., Albert Mihály és neje közbiztonsági közintézetek e. kih. Jakab Sándor becs. bizton. e. kihágás. i., Molnár Mártonné becsület biztonság elleni kihágás iránt, Jákó János becsület bizt. e. kih. i., Toási Zsigmond becsület biztonság e. kih. i., Biró Sándor és társai nyilvános erőszakoskodás bünténye i.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Gruz István k. t. p. b. által.

Övvegy Kovácsi Sámuelnének, Zsurs Toma és tár. e. majorság külsőségekért, G. Teleky Miklósnak folyamodványa magyar sárdi tagosítás ügyében, Silán Zinonak özv. Kovácsi Sámuelné e.

Jegyzéke

a maros-vásárhelyi kir. törvényszéknél 1872 évi sept. 24-én előadandó ügydaraboknak.

Előadó k. tvszéki bíró Fekete Károly által.

Szakács Barabás Jánosnak Tollas Károly és Szakács Barabás Sándor e. igénypere. Szabó Juliánának Tóth Anna és Kis József e. ingók zálogjog alóli feloldása és tulajdonjog elismerése i. p. — Varga Luika és Zsuzsánnának Váradai Anna e. végrendelet seiminek nyilvánítása i. p. — Lázár Gligornének Szekeres Gergely e. 1520 frt. 80 kr és jámlékai i. kárpotlási per. — Baruch Adolfinak Kauders Filep e. 52 frt. 50 kr i. váltó ügye. Zonda Ignácznak Kohn Sándor és Rhédei István e. igénykeresete. — Gáspár Györgynek Kőnczei Gyula s társ. e. 404 frt 31 kr i. váltó ügye.

Előadó k. tvszéki bíró Fogarasi Dániel által.

Pável Miklós és Jánosnak Buna János e. egy beltelek i. p. Bunte Simion e. atyai jók felosztása i. p. — Szöllősi Annának a makfalvi ev. ref. megye és ifj. Albert Mihály hagyatéka e. fekvők végrehajtás alól kicsonkítása i. p. — Báthori Györgynek Hirsch Izsák e. egy belteleknek végrehajtás alóli felmentése i. p. Butka Qonának Qreza Vaszilia e. felén tuli károsodás alapján szerződés megsemmisítése i. p. Triál Nasztásziának Szentmar-giezan Juon e. atyaság elismerése i. p.

Előadó k. tszéki bíró Antal János által.

Balog Mihálynak gr Bethlen gr. Bethlen Domokos e. 500 f. ügyben végrehajtás megszüntetése.

Előadó k. tvszéki bíró Tibáld Mihály által.

Fekete Vaszi és neje Penke Mártoné e. elfogl. föld-rész viszáda i. p. Jakabfi Sándornének Rofaj G. Dá-nal e. végrendelet érvénytelenítése i. p. Székely János Székely Gáspárnének Solyom Teréze e. érvénytelenítése i. p. Gál Józsefnének Balog Imre e. atyaság elismerés gyermektartás i. p.

A helyettes szerkesztő üzenete.

— B. E. urnak M.-Péterlakán. Beküldött cikkét közreadtuk; ilyen és más irányu dolgozatokat máskor is szívesen vennénk.

— H. V. urnak Kolozsártt. Magánlevelet irtunk

— S. K. urnak Mehádián. Kapta ön levelünket? ha igen márt nem teljesíti kérésünket?

— Sz. I. urnak Sárpatakon. A kézirat folytatását vettük. Ödvözlétünket.

Bécsi tőzsdei árkelet

(sept. 19.)

5% metallique	66.65
5% nemz. államkölcsön	70.40
1860. államkötvény	103.50
Bankrészvény	874.—
Hitelrészvény	333.20
London	109.20

Ezüst	108.75
Arany	5.23 ¹ / ₂
Napoleon arany	8.75 ¹ / ₂
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	81.—
„ „ „ temesi	81.—
„ „ „ erdélyi	78.25
„ „ „ horvát-slavon	84.75

Felölös szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK

(11) 1—1 Meg kell szüntetni a lutrikat!

hangzik minden felől.

Utoljára mégis csak szerencsét próbálok, gondoltam magamban, s egy barátom tanácsára, **ki már egy-szer ternót csinált**, irtam berlinbe

ORLICÉ R. tanár urnak, az egész tréfa csak 2 frtomba került, s ma egy ternó következtében ezreknek vagyok birtokában.

Próbálják meg mások is szerencséjüket, s forduljanak biztosa **ORLICÉ R.** mennyiségtni tanár urhoz, lakik Berlinbe, Wilhelmshasze Nr. 5. bizonyosan sikerül kitűnő munkája következtében ternót csinálniok, ki különben utasítást ingyen ad szívesen. Pozsonyba.

Hermann József,
vonatvezető.

(15) 1—3 Wittich József könyvkereskedésében M.-Vásárhelytt kapható:

TELEKKÖNYVI OKTATÓ

irta: Ürmösy Boldizsár Ferencz,
2-ik javított kiadás 80 kr.

Törvény a községek rendezéséről,
magyarázó jegyzetekkel, ára 40 kr.

(4) Legujabb törvénykezési munkák. Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Az 1872. évi Törvények gyűjteménye.

8-adrét I. füzet ára 60 kr.

Kézikönyv a

BÍRÓSÁGI VÉGREHAJTÓK számára

irta: dr. Dárdai Sándor, ára 2 frt.

SZABÁLYRENDELET

az irodai szükségletek fedezése, az irodai átalános kezelése és az erről vezetendő számadás tárgyában.

Szabályrendelet,

a bünvádi eljárási költségek meghatározása tárgyában, ára 50 kr.

Az új vadásztörvény

üggelékül állandó vadásznap tárral, ára 40 kr

AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY

ára 30 kr.

Az új.

Szolgabirói hivatal

kézikönyve

(9) 2—3

A postadijak megkiméleése végett minden belföldön megjelenő hirlapokra előfizetéseket elfogad és pontosan ellát

a Wittich J. könyvkereskedése
Maros-Vásárhelytt.

(10) 3—3

Kiadó szállások.

A Tischler Mayer-féle ház, 1-ső emelete egészen, részletenként vagy egyes szobákul, butorozva, vagy anélkül, ez év Szt-Mihálytól kezdve kiadó. Értekezhetni iránta Pestvárosához czimzett szálloda bérlőjénél.

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előjárók használatára.

ára 2 frt.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Az igazságügyminister által javaslatba hozott

Szabályok a bünvádi eljárás tárgyában ára 40 kr.

Kapható továbbá:

A BOGYÁR-GYÜMÖLCS

(málna, ribizke, eper, afonya, köszméte sat. **tenyésztése** különös tekintettel a szőlő-lugas mivélésre ára 50 kr.

Magyarosan

irta Gyergyai Ferencz, ára 1 frt 40 kr.

Helység-névtár.

Erdély községeinek betűrendes névtára,

ára 1 frt 50 kr.